

Titulli i lëndës: HYRJE NË EKONOMINË E AMBIENTIT DHE MENAXHIMIT

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FBV - Departamenti i Agroekonomisë
Titulli i lëndës:	Hyrje në Ekonominë e Ambientit dhe Menaxhimit
Niveli:	Bachelor (BSc)
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i II-të Semestri i I-rë
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Sipas orarit
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr. Iliriana Miftari, Prof. Ast.
Detajet kontaktuese:	Iliriana.miftari@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Ekonomia e Mjedisit është një kurs që eksploron marrëdhëniet midis aktivitetit ekonomik dhe mjedisit, duke u fokusuar në mënyrën se si tregjet, politikat dhe sjellja njerëzore ndikojnë në cilësinë mjedisore dhe burimet natyrore. Kursi mbulon tema të tilla si dështimet e tregut, eksternalitetet, vlerësimi i mallrave mjedisore, analiza kosto-përfitim dhe ekonomia e ndryshimeve klimatike. Studentët do të ekzaminojnë mjete si taksat, subvencionet dhe sistemet e kapak-and-tregtisë për të adresuar sfidat mjedisore dhe për të promovuar zhvillimin e qëndrueshëm. Duke integruar konceptet teorike me aplikimet e botës reale, lënda i pajis studentët për të analizuar dhe hartuar politika mjedisore efektive. Është ideale për ata që janë të interesuar të kuptojnë se si parimet ekonomike mund të trajtojnë çështje si ndotja, varfërimi i burimeve dhe humbja e biodiversitetit.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Qëllimi i lëndës është të ofroj njohuri mbi ndërthurjen e ekonomisë dhe qëndrueshmërisë mjedisore, duke analizuar politikat, zgjidhjet e tregut dhe sfidat në menaxhimin e burimeve natyrore, ndotjes dhe ndryshimeve klimatike. Përdorimi i instrumenteve për të vlerësuar stimujt ekonomikë, analizën kosto-përfitim dhe ndikimin e aktiviteteve njerëzore në ekosisteme, duke nxitur vendimmarrje të qëndrueshme dhe administrim mjedisor.</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<ul style="list-style-type: none">• Demonstroj njohuri për parimet kryesore ekonomike, të tilla si dështimet e tregut, eksternalitetet dhe të mirat publike, dhe aplikimet e tyre për çështjet mjedisore.• Vlerësoj efektivitetin dhe efikasitetin e politikave të ndryshme mjedisore, të tilla si taksat e karbonit,

	<p>sistemet kufitare dhe tregtare dhe subvencionet për energjinë e rinovueshme, në adresimin e sfidave mjedisore.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Përdorë mjete dhe teknika ekonomike, të tilla si analiza kosto-përfitim, çmimi hedonik dhe vlerësimi kontingjent, për të vlerësuar vlerën e mallrave dhe shërbimeve mjedisore.
--	--

Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë	Gjithësej (orë * ditë)
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike (vizitë në teren)	8	1	8
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	5	5
Kollokfiume	2	2	4
Detyra të shtëpisë (punim seminar)	1	15	15
Koha e studimit vetanë të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	30	60
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	1	1	1
Totali			153

Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjerata, ushtrime, puna praktike, seminare, provim.
Metodat e vlerësimit:	Testi I - 40 % Testi II – 40 % Vijimi i rregullt dhe aktiviteti në ligjërata dhe ushtrime - 10% Punimi seminarik – 10 %
Literatura	
Literatura bazë:	1. Hyrje në ekonominë e ambientit dhe resurseve, Mustafë Pllana, 2023.
Literatura shtesë:	1. Hyrje në Ekonominë e Ambientit nga Nick Hanley, Jason F. Shogren dhe Ben Ëhite, 2013.

Hartimi i planit mësimor:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java 1:	Përkufizimi, fushëveprimi dhe rëndësia e ekonomisë së mjedisit; Dallimet midis Ekonomisë Mjedisore dhe Ekologjike; Zhvillimi historik i mendimit mjedisor
Java 2:	Mallrat dhe Shërbimet Mjedisore: Mallrat Publike dhe Burimet e Përbashkëta; Dështimi i tregut: eksternalitetet dhe të drejtat pronësore
Java 3:	Ekonomia e Mirëqenies: Funkcionet e Mirëqenies Sociale dhe Efikasiteti Pareto; Kurba Mjedisore e Kuznets
Java 4:	Vlerësimi i Mallrave Mjedisore: Vlerat e Përdorimit dhe Mospërdorimit; Metodot e vlerësimit: Vlerësimi i kushtëzuar, Çmimi Hedonik, Metoda e
Java 5:	Qasjet rregullatore: Politikat e komandës dhe kontrollit; Instrumentet e bazuara në treg: taksat, subvencionet dhe lejet e tregtueshme
Java 6:	Analiza kosto-përfitim në politikën mjedisore; Konceptet e kostove marxhinale të zvogëlimit dhe efektivitetit të kostos
Java 7:	Ekonomia e ndotjes së ajrit dhe ujit Ekonomia globale e ndryshimeve klimatike
Java 8:	Raste studimore: Shiu acid, Hollimi i Ozonit etj.
Java 9:	Ekonomia e Burimeve të Rinovueshme: Pyjet, Peshkimi dhe Biodiversiteti; Ekonomia e burimeve jo të rinovueshme: Lëndët djegëse fosile dhe mineralet
Java 10:	Mungesa e burimeve dhe kufijtë e rritjes; Zhvillimi i Qëndrueshëm
Java 11:	Tregtia dhe Mjedisi: Hipoteza e Parajsës së Ndotjes dhe Rrjedhja e Karbonit; Roli i Marrëveshjeve Ndërkombëtare: Protokollin e Kiotos, Marrëveshja e Parisit
Java 12:	Mallrat Publike Globale: Strategjitë e Zbutjes dhe Përshtatjes së Klimës; Çështjet Mjedisore Ndërkufitare
Java 13:	Ekonomia Rrethore dhe Menaxhimi i Mbetjeve
Java 14:	Financa e Gjellbër dhe Investimi i Qëndrueshëm
Java 15:	Ekonomia e Sjelljes në Vendimmarrjen Mjedisore

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

- Studentët janë të obliguar të iu përmbahen të gjitha politikave dhe rregullave të mirësjelljes sipas Statutit të UP-së.
- Studentët janë të lirë të bëjnë pyetje, dhe të marrin pjesë në çdo aktivitet mësimor.
- Studentët janë të obliguar të vijojnë 70% të ligjëratave dhe ushtrimeve.
- Gjatë orëve mësimore nuk lejohet prishja e rendit dhe qetësisë si dhe përdorimi i mjeteve për komunikim (me përjashtim kur kërkohet nga profesori i lëndës).
- Nuk lejohet ardhja me vonesë apo largimi nga ora pa arsye.